Ankenævnet for Forsikring

Den 1. juli 2015 blev i sag nr. 87513:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Tryg Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde, hvor klageren pådrog sig en hjerneskade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens hjerneskade skete som følge af en lægelig behandling, der ikke var foretaget i forbindelse med et dækningsberettigende ulykkestilfælde.

I klageskema samt tillæg af 8/1 2015 til nævnet er det bl.a. anført:

> "Skaden indtraf da min klient under operation af en AVM i hjernen, hvor hun blev påført en brist på et gammelt coilbehandlet aneurisme i hjernen. Dette aneurisme var opstået mange år tidligere, og stod ikke i forbindelse med det AVM, som min klient skulle opereres for den 10. januar 2012.
>
> Under operationen indtrådte der hjertestop. Min klient blev genoplivet, men er nu ude af stand til at varetage nogen form for interesser, ligesom hun er under værgemål og bor på et hjem væk fra sin familie.
>
> Det er min vurdering, at der er tale om en dækningsberettiget skade, hvor der jf. forsikringsbetingelserne er tale om en pludselig hændelse, der har medført betydelig personskade for min klient.
>
> Forløbet i forbindelse med operationen har efter min opfattelse, været helt usædvanligt operationsforløb, idet operatøren tilsyneladende, efter min opfattelse, ikke var opmærksom på det coilbehandlede aneurisme, som derfor blev revet op under operationen på vej om mod AVM'et under behandlingen af dette AVM. Dette havde min klient ikke forinden

havde accepteret, hvorfor skaden i den henseende må betragtes som en udefrakommende pludselig hændelse.

Jeg henviser i den forbindelse til Højesterets afgørelse U.1997.1597H.

Sagen har verseret ved Patienterstatningen og Patientskadeankenævnet, hvor den er afvist, men min klient ønsker at søge om retshjælpsforsikringsdækning til en retssag mod selskabet. Jeg vedlægger for god ordens skyld kopi af afgørelserne, som **bilag 1 og 2**.

Jeg vedlægger som **bilag 3** sygehusjournal fra 11. november 2010 og frem, ligesom jeg vedlægger slutsvar, der indeholder den opererende læges efterfølgende beskrivelse af operationen - **bilag 4**.

Jeg vedlægger desuden scanningsbilleder af hjernen, optaget den 22. september 2011 før operationen, hvor man kan se de coils, der blev revet op under operationen den 10. januar 2012, og røntgenbeskrivelser af 25. november 2003 - **bilag 5**.
Herudover vedlægges speciallægeudtalelser indhentet under Patientskadeankenævnets behandling af sagen.

Jeg skal gøre opmærksom på, at min klient tidligere har fået foretaget lignende operationer, og dette var den fjerde operation i rækken. De øvrige operationer forløb fint, idet disse blev udført fra den anden side af hjernen gennem et andet arterie end ved operationen den 10. januar 2012.

Jeg er i besiddelse af yderligere lægeligt materiale, som kan fremsendes efter anmodning.
Jeg vedlægger kopi af bemyndigelse fra min klients værge tillige med kopi af værgemålet.
Selskabet afviser dækning med henvisning til, at forsikringen ikke dækker følger efter sygdom. Uagtet er det er min opfattelse, at der foreligger en dækningsberettiget skade i nærværende sag.

Det er min opfattelse, at rupturen af aneurismet i sig selv er at anse for et ulykkestilfælde og ikke en følge af en sygdom, idet de lægelige oplysninger på sagen angiver, at der er tale om et meget usædvanligt og sjældent forløb — således fx udtalelserne fra Overlæge … [overlæge 1] og Overlæge … [overlæge 2] - **bilag 6 og 7**.

Af Ankenævnspraksis fremgår modsætningsvist, at uanset en sådan undtagelsesbestemmelse var gældende på skadestidspunktet kan dog en skade være omfattet af dækningen, såfremt skaden tillige er at anse som et ulykkestilfælde.

I denne sammenhæng har det endvidere afgørende betydning, at der var tale om et usædvanligt forløb, som min klient ikke kendte risikoen ved, og derfor heller ikke kunne have taget i betragtning endsige havde accepteret.

Det er min opfattelse, at der er sket en pludselig udefrakommende påvirkning, der har medført påviselig legemsbeskadigelse.

Uanset, at påvirkningen sker i en blodåre i hjernen, er påvirkningen at betragte som udefrakommende, idet påvirkningen sker som følge af, at et mikrokateter, som lægen var i færd med at føre op til et AVM undervejs river hul i et coilbehandlet aneurisme, som min klient forud herfor ingen følger havde på grund af. Dette medførte en alvorlig blødning uden på hjernen mellem hjernens hinder.

Min klient udviklede hjertestop og efter hjertemassage i 3 minutter måtte man give elektrisk stød til hjertet for at få det i gang igen. Aneurismet lukkes igen med coils.

Min klient har som følge heraf udviklet en meget alvorlig hjerneskade.

Det fremgår af udtalelse fra overlæge … [overlæge 2] af den 24. januar 2014 **(bilag 7)**, at et sådant forløb er meget sjældent. Min klient var ikke gjort bekendt med risikoen forbundet dermed. Det fremgår herudover, at det er almindeligt at adgangsveje til AVM kan have aneurismer, og at sådanne aneurismer ofte behandles i tilslutning til behandlingen af AVM, men at man også blot kan behandle AVM, hvorefter aneurismerne kan regrediere nærmest af sig selv. Videre fremgået det, at det derfor ikke er usædvanligt at passere behandlede eller ubehandlede aneurismer med et mikrokateter under behandling af en AVM.

Det fremgår af neurokirurg … [overlæge 3] erklæring af den 7. april 2013 **(bilag 6)**, at det er normalt at føre katetre forbi tidligere coilbehandlede aneurismer, og at dette kan medføre en risiko for ruptur, men at komplikationen i dette tilfælde er sjælden.

Endelig fremgår det af Overlægerne … [overlæge 3] og … [overlæge 2] samlede erklæring af den 25. juli 2014 **(bilag 8)**, at det var muligt at gennemføre det planlagte indgreb uden at rive det coilede aneurisme op (punkt 2), at man dog kunne have undgået at rive aneurismet op (punkt 3) og at det at aneurismet rives op med de konkrete alvorlige følger er en meget sjælden komplikation (punkt 4).

For så vidt angår ulykkesbegrebet kan sagen altså sammenlignes med AKN 62.098.
En fortolkning af ulykkesbegrebet fører derfor efter min opfattelse samlet set til, at betingelsen om en pludselig udefrakommende påvirkning, der har medført påviselig legemsbeskadigelse er opfyldt subsidiært, at tvivlen herom skal komme min klient til gode.

Den behandling, der sker efterfølgende er behandling af ulykkestilfældet — ikke af AVM, som sygdommen min klient blev behandlet for bestod i. Som det fremgår af sagens lægelige oplysninger, indtræder der hjertestop, hvorefter min klient forsøges genoplivet, hvilket lykkes, men hvor min klient er påført en meget alvorlige hjerneskade.

Den lægelige behandling der iværksættes er altså behandling som følge af ulykkestilfældet — dvs. nødvendiggjort af ulykkestilfældet."

I selskabets brev af 2/2 2015 til nævnet fremgår det bl.a.:

"**Sagsfremstilling**
Den 11. november 2010 blev vores kunde set på … [hospital], da hun havde en stor karmisdannelse (aterovenøs malformation) i hjernens højre side. Man tilbød behandling af misdannelsen i form af en endovaskulær behandling.

Den 6. januar 2011 udførte man en embolisering af den højresidige karmisdannelse hvor man opnåede lukning af ca. 30% af misdannelsen. Den 6. januar 2011 blev kunden udskrevet. Den 26. maj 2011 lavede man en restembolisering i samme side, hvor man fik lukket karmisdannelsen flere steder.

Den 22. september 2011 udførte man en ny embolisering i højre side og opnåede 60% lukning. Efter operationen klagede vores kunde over sovende fornemmelse i højre side af kroppen, men de var forsvundet ved udskrivelsen den 25. september 2011.

Den 9. januar 2012 blev kunden indlagt til 4. gangs embolisering af den højresidige karmisdannelse. Indgrebet skete den 10. januar 2012, hvor man kom til at forårsage en rift af restaneurismet fra mikrokateteret. Dette medførte en massiv subaraknoidalblødning i hjernen (en blødning fra store og middelstore pulsårer inde i hovedet, men udenfor selve hjernen) ifølge en akut CT - scanning af hjernen. Kunden udviklede i forbindelse med dette hjertestop og efter hjertemassage i 3 minutter måtte man give elektrisk stod til hjertet for at få det i gang igen.

Den 24. januar 2012 viste en kontrol CT- scanning af hjernen, at vores kunde havde udviklet en iskæmisk hjerneskade.

Forsikringsbetingelserne
Af forsikringsbetingelsernes punkt 3.2.8 fremgår at forsikringen ikke dækker: Følger efter tandlæge- og lægebehandling og andre behandlinger, som ikke er nødvendiggjort af et dækningsberettiget ulykkestilfælde.

I dette tilfælde er der tale om en kunde som uheldigvis pådrager sig en alvorlig hjerneskade i forbindelse med en operation som er nødvendiggjort af en forudbestående lidelse/sygdom (karmisdannelse i hjernen) og altså ikke et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand, er hun ikke berettiget til erstatning i henhold til ulykkesbetingelsernes punkt 3.2.8.

Dette meddelte vores ulykkesskadeafdeling kundens advokat om i mail af 6. januar 2015.

Vurdering
Efter modtagelsen af klagen gennem ankenævnet, har vi gennemgået sagen på ny.

Der er tale om, at vores kunde pådrager sig en hjerneskade i forbindelse med en operation som er nødvendiggjort af kundens forudbestående lidelse i form af karmisdannelse i hjernens højre side. Da forsikringen ikke dækker skader der opstår som følger af lægelige behandling som ikke er nødvendiggjort af et ulykkestilfælde, jf. betingelsernes punkt 3.2.8, kan vi fortsat ikke tilbyde at dække skaden på kundens ulykkesforsikring.

Vi skal i den forbindelse henvise til ankenævnskendelserne nr. 65.398, 76.927 samt 80.911, hvor lignende forhold gjorde sig gældende.

Kundens advokat refererer i sit brev til ankenævnet til dommen U1997.1597H og mener at det som overgik vores kunde, må betragtes som en udefrakommende pludselig hændelse. Til dette skal vi for god ordens skyld bemærke, at ulykkesdefinitionen i kundens betingelser er: 'En pludselig hændelse der forårsager personskade', jf. forsikringsbetingelsernes punkt. 2.2. og ikke den definition som var gældende i U.1997.1597H dommen.

Ligeledes indeholder vores kunders betingelser et særligt vilkår, hvorefter skader som følge af lægelig behandling ikke dækkes. Dette var ikke tilfældet i de ulykkesbetingelser som var gældende i U.1997.1597H dommen.

Præmisserne i dommen, kan således ikke sammenlignes med dem som foreligger i denne sag, idet der dels er tale om en anden ulykkesdefinition og dels fordi der i vores kundes betingelser netop er indføjet en undtagelse som gør, at skader som opstår som følge af lægelig behandling som ikke er nødvendiggjort af et ulykkestilfælde, ikke dækkes."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag, herunder de lægelige akter. I operationsnotat fra det behandlende hospital af 10/1 2012 fremgår det bl.a.:

> "49-årig kvinde indlagt mhp. elektiv embolisering af AVM, er også kendt med tidligere SAH og har har fået coilet aneurismet i … [by]. Under emboliseringsproceduren sker der rift af restaneurismet fra mikrokateret således patienten pådrager sig svær SAN. Der foretaget akut CT-scanning af cerebrum på a-grafi lejet. Denne viser hydrocephalus med blod udtamponeret i både 3. og 4. ventrikel.
> Patienten har haft kortvarigt hjertestop og genoplivet efter ca. 5 min med normal sinusrytme. I hele forløbet været intuberet. Dilaterede og lysstive pupiller. Fået hyperventilation og hyperHAES.
> På vital indikation anlægges der eksternt dræn i a-grafirummet."

I forsikringsbetingelserne fremgår det bl.a.:

> "**2. Hvad dækker forsikringen?**
>
> **2.1.** Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde
>
> **2.2.** Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade, herunder ildebefindende og besvimelser.
> …
> **3. Hvad dækker forsikringen ikke?**
> …
> **3.2.8** Følger efter tandlæge- og lægebehandling og andre behandlinger, som ikke er nødvendiggjort af et dækningsberettiget ulykkestilfælde. "

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren under en operation for en karmisdannelse i hjernen (AVM) pådrog sig en hjerneskade som følge af, at der utilsigtet blev revet hul på en tidligere behandlet aneurisme, som medførte en alvorlig blødning.

I forsikringsbetingelserne er et ulykkestilfælde defineret som en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Videre følger det af betingelserne, at der ikke ydes dækning for følger af lægebehandling, der ikke er nødvendiggjort af et dækningsberettiget ulykkestilfælde.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke anledning til at kritisere selskabets afslag på at yde dækning.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at den lægelige behandling, hvor klageren pådrog sig hjerneskaden, blev foretaget som følge af klagerens karmisdannelse i hjernen (AVM), der må betragtes som en sygdom. Da der efter betingelserne ikke ydes dækning for følger af lægebehandling, som er nødvendiggjort af sygdomme, kan nævnet ikke pålægge selskabet at anerkende skaden.

Det forhold, at der var tale om en sjælden skade/komplikation ved behandlingen for karmisdannelsen, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels